

OPRACOWAŁA:

Karolina Weselska

Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Juliusza Słowackiego w Sosnowcu

Woda – niezwykły żywiół

POZIOM EDUKACYJNY:	PRZEDMIOT:
szkoła podstawowa, klasa 3	edukacja wczesnoszkolna (przyrodnicza)

TEMAT PRZEWODNI:

Woda – niezwykły żywiół.

CEL LEKCJI:

zrozumienie roli wody w życiu ludzi, zwierząt i roślin oraz kształtowanie postaw proekologicznych; znajomość stanów skupienia wody; wskazanie sposobów oszczędzania wody, umiejętność wykonywania prostych doświadczeń i wyciągania z nich wniosków; rozwijanie umiejętności współpracy w grupie i komunikacji; umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi słownej i plastycznej na temat wody.

METODY PRACY/ DZIAŁANIA NA LEKCJACH:

Ćwiczenia praktyczne:

- „Mapa parku” – wykorzystując zapiski z zadania terenowego, uczniowie w parach rysują mapę parku, zaznaczając na niej znalezione źródła wody. Następnie omawiają i porównują powstałe mapy.
- „Do czego potrzebna jest nam woda?” – burza mózgów, podczas której dzieci podają argumenty, np.: potrzebują jej ludzie (do picia, mycia, gotowania); potrzebują jej rośliny – bez wody wiadną; potrzebują jej zwierzęta; woda tworzy rzeki, jeziora, oceany – to dom dla wielu organizmów. Zapisywanie propozycji na niebieskich karteczkach samoprzylepnych, utworzenie mapy myśli w kształcie kropli wody.
- „Ile wody naprawdę mamy?” – ćwiczenie polega na obrazowym pokazaniu uczniom, jak niewielka część wody na Ziemi jest dostępna dla ludzi. Nauczyciel prezentuje przezroczystą butelkę wypełnioną wodą jako symbol całej wody na Ziemi. Następnie przelewa niemal całą wodę do kubeczka oznaczonego jako „woda słona”, a do kubeczka „woda słodka” wlewa jedynie niewiel-

ką jej ilość. Z tej wody nauczyciel pipetą lub łyżeczką przelewa kilka kropel do trzeciego kubeczka, jest to „woda dostępna dla ludzi”. Uczniowie obserwują, jak mała jest ilość wody, z której korzystają ludzie, zwierzęta i rośliny. Na zakończenie nauczyciel wyjaśnia, że zmiana klimatu, zanieczyszczenie środowiska czy marnotrawstwo sprawiają, iż tej czystej wody jest coraz mniej, dlatego tak ważne jest jej oszczędzanie i ochrona przyrody,

Ćwiczenia terenowe

- poszukiwanie wody w terenie (Park Sielecki). Dzieci w parach szukają miejsc, gdzie występuje woda lub jej ślady, np. rzeka, kałuże, zewnętrzne krany, tętnia solankowa, studzienka, fontanna, wilgotna ziemia. Swoje znaleziska odnotowują w zeszytach,

Ćwiczenia z zakresu sprawczości zgodne z filozofią *zero waste*

- praca w grupach: „Jak możemy oszczędzać wodę?”. Podział uczniów na czteroosobowe zespoły. Każdy zespół losuje kartę z sytuacją (np. mycie zębów, sprzątanie, kąpiel, zabawa). Zadaniem polega na krótkim opisaniu i narysowaniu sposobów oszczędzania wody w danej sytuacji. Prezentacja powstałych prac. Przygotowanie w szkolnym korytarzu galerii pod hasłem „Każda kropla ma znaczenie”,

Ćwiczenie z wyobraźni:

- zabawa ruchowa „Jesteśmy kropelkami wody”. Dzieci naśladować: parowanie – kucają i powoli wstają, „lejąc do góry”; chmury – chodzą po klasie, robiąc „fiuu, fiuu”, deszcz – opadają na podłogę, stukając palcami o podłogę. Krótkie omówienie cyklu obiegu wody w przyrodzie. Prezentacja filmu edukacyjnego,
- doświadczenie – badanie trzech stanów skupienia wody: lód w misce – Co się stanie, gdy go potrzymamy? Jak jest w dotyku?; woda w szklance – Jak wygląda? Czy ma zapach? Jaki jest jej kolor?; para wodna – pokaz nauczyciela (para z czajnika) lub zdjęcia – Co przypomina? Uczniowie porównują materiały i dochodzą do wniosku, że woda może występować w stanie stałym, ciekłym lub gazowym,

Ćwiczenia z lokalności i regionalności

- zapoznanie uczniów z kampanią Sosnowieckich Wodociągów „Kranowe Love”, której celem jest promowanie picia wody z kranu jako bezpiecznego i ekologicznego wyboru. Wyszukiwanie informacji na temat wody na stronie internetowej,

Ćwiczenia oparte na międzypokoleniowości

- porozmawiaj z babcią, dziadkiem lub inną starszą osobą na temat wody. Zapytaj ją o to, jak wyglądało korzystanie z wody, gdy była dzieckiem. Podczas rozmowy uwzględnij następujące kwestie: Skąd brano wodę, gdy rozmówca był dzieckiem? Czy w domu była bieżąca woda? Czy oszczędzano wodę, a jeżeli tak, to w jaki sposób?, Czym różni się korzystanie z wody dawniej i dziś?

UWAGI DO LEKCJI:

Lekcja w prosty sposób pomogła uczniom zrozumieć, jak cenną wartością jest woda. Wykorzystanie zabaw ruchowych oraz doświadczeń pozwoliło im przyswoić wiedzę wielozmysłowo, co przełożyło się na szybkie zapamiętywanie informacji oraz chętny i aktywny udział uczniów w zajęciach. Wspólne przygotowanie galerii prac promujących oszczędzanie wody dało poczucie sprawstwa i dbania o planetę.

(EKO)INSPIROWNIK NAUCZYCIELSKI. MATERIAŁY DODATKOWE I MULTIMEDIA:

To Do Media, *Obieg wody w przyrodzie*, YouTube, 12.11.2025,

<https://www.youtube.com/watch?v=EXfEySFqfyQ&pp=ygUab2JpZWcgd29keSBmaWxtIGVkdWthY3lqbmk%3D>

Sosnowieckie Wodociągi S.A., 12.11.2025, <https://rpwik.sosnowiec.pl>

SŁOWA KLUCZE:

rola wody w przyrodzie, obieg wody w przyrodzie, stany skupienia wody, woda słodka, woda słona.